

Vrem să vă dăruim câte o fereastră de Matei Vișniec

Despre autor și opera sa

Matei Vișniec (n. 29 ianuarie 1956, Rădăuți) este cel mai cunoscut dramaturg român contemporan, poet și romancier. În 1987, a plecat din România, unde piesele sale erau cenzurate, și s-a stabilit la Paris. A devenit cunoscut în lume pentru piesele sale în limba franceză, jucate în peste 30 de țări în teatre importante din Europa și la marile festivaluri internaționale de teatru. Este autorul textului "Omul de zăpadă" care voia să întâlnească soarele, o piesă de teatru pentru copii. "Vrem să vă dăruim câte o fereastră" este un text inedit.
(Lit. română, cls. a VII-a, Unitatea 5, p.156-159)

Vrem să vă dăruim câte o fereastră de Matei Vișniec (piesă într-un act)

Personaje: RADU, 13 ani

DOINIȚA 13 ani,

ELIZA, 12 ani

Decor: Câteva cărți agățate cu fire invizibile de plafon. Câteva cadre de ferestre care „plutesc” și ele în aer, printre cărți.

SCENA 1

Radu intră, citind. Eliza intră, scufundată și ea în lectură. Doinița intră cu o carte în mână și cu una la subsuoară. Cei trei sunt atât de „prinși” de ceea ce citesc, încât timp de câteva zeci de secunde nici nu se văd unul pe altul. Apoi se opresc brusc în fața scenei și lasă cărțile din mână, care rămân „agățate în aer”.

RADU (către spectatori) – Iată ce vă propun...

ELIZA (către spectatori) – Noi vă povestim tot...

DOINIȚA (către spectatori) – Și apoi voi ne spuneți ce părere aveți...

RADU (către spectatori) – Pentru că vrem să știm unde am greșit.

ELIZA (către Radu) – Radu...

RADU – Da?

ELIZA – Nu te grăbi. Că poate n-am greșit deloc.

DOINIȚA – Așa e. Nu trebuie să-i facem pe spectatorii noștri să creadă de la început că am făcut cine știe ce prostie...

RADU (către cele două fete) – OK. (Către spectatori.) Deci să nu credeți că am făcut vreo boacănă, vreo prostie, vreo poznă sau...

ELIZA – Radu...

RADU – Da?

ELIZA (către Radu) – Nu te grăbi.

DOINIȚA (către Radu) – Hai să începem cu începutul.

RADU (către cele două fete) – OK. (Către spectatori.) Deci iată cum a început totul. Întrucât începuse să plouă și întrucât ploaia ne-a prins chiar în fața bibliotecii...

ELIZA – În fața noii biblioteci a orașului...

DOINIȚA – Să precizăm însă că noi ne întorceam toți trei de la școală...

RADU – Da, pe la ora două și ceva...

ELIZA – Și, de fapt, aveam de gând să mergem în parc...

DOINIȚA – Deși eu v-am propus întâi să mergem la cinema...

RADU – Stați, stați puțin... Că uite, spectatorii noștri nu mai înțeleg nimic. Deci, recapitulez începutul. Vinerea trecută, când am ieșit de la școală, cum toți trei locuim în același cartier, ne-am spus...

ELIZA (jucând momentul) – Ce-ar fi să mergem să ne plimbăm puțin în parc?

DOINIȚA – Nu, nu, mai bine să mergem la cinema...

RADU – Ah, uite că începe să plouă...

ELIZA – Nu e grav, am eu o umbrelă.

Eliza scoate umbrela, o deschide. Toți trei se înghesuie sub umbrelă.

DOINIȚA – Degeaba... Ciuciulete o să ne facă ploaia asta... Radu iese de sub umbrelă și adoptă din nou atitudinea povestitorului.

RADU – Și atunci ne-am dat seama că ne aflam în fața unei uși impozante pe care scria „Bibliotecă“.

ELIZA – Și rău am făcut că am intrat...

DOINIȚA – Am intrat din cauza ta, Radu.

RADU – A, nu... Eliza a zis „haideți să intrăm să ne uităm la benzi desenate“...

ELIZA – Vă rog să nu dați vina pe mine. Tu, Doinița, ai spus „haideți să intrăm că poate au o secțiune de muzică“...

DOINIȚA – Nu, nu... Radu a spus „ia te uită, haideți să intrăm că poate au jocuri noi pe computer“...

RADU – Gata, gata, gata... Haideți să rezumăm. E foarte important să nu abuzăm de timpul spectatorilor...

ELIZA (către spectatori) – Iertați-ne. Este pentru prima dată când ne aflăm într-o astfel de situație...

DOINIȚA – Și suntem cam stângaci...

ELIZA – Încercați să vă imaginați în locul nostru...

DOINIȚA – Vă spun că nu e ușor...

RADU – Deci, deci, deci... Haideți să avansăm... Am intrat toți trei în bibliotecă...

ELIZA – Și nu ne-a venit să credem...

DOINIȚA – Pentru că peste tot erau numai cărți...

RADU – Cărți de sus până jos... Numai rafturi de cărți.

ELIZA – Nu tu DVD-uri, nu tu computere, nu tu fotolii ca să te tolănești în ele...

RADU – Și parcă nici nu avea ferestre.

ELIZA – Eu v-am spus de cum am intrat că trebuia să ieșim repede de acolo... (Către spectatori.) Ceva mi s-a părut mie ciudat. Și le-am spus „hai să o ștergem de aici că nu e nimic de făcut“...

RADU – Da, numai că Doiniței i-a plăcut plafonul...

DOINIȚA – Da, e drept că mi-au plăcut plafoanele... Erau atât de înalte... Iar unele dintre ele erau pictate. (Reconstituie scena.) Ia te uită... Ce caraghioși sunt... parcă ar fi niște îngerași...

RADU – Niște îngerași ghiduși...

ELIZA – O... ce caraghios... uite și un țap...

DOINIȚA – Nu e țap, e faun. Și uite și niște nimfe... Iar animalul acela este un inorog...

ELIZA – Ce este un inorog?

DOINIȚA – I se mai spune și licorn. În Evul Mediu era un simbol al purității... Lumina scade, parcă intrăm într-un vis, în spatele personajelor, la ferestre, apar niște chipuri fantastice: un inorog, un faun, o nimfă și niște capete dolofane de îngerași ghiduși care scot limba unii la alții. Acest moment de vis poate fi acompaniat cu muzică.

SCENA 2

Radu bate din palme și în felul acesta „gonește” visul. Lumina se aprinde, muzica încetează, personajele fantastice dispar.

RADU (către spectatori) – Ați înțeles, Doinița este deșteapta clasei. Îi place istoria, îi plac caii verzi pe pereți, scrie și poezii... Și uneori visează cu ochii deschiși. Lumea de pe scenă

DOINIȚA – Radu!

RADU – Ce este?

DOINIȚA – Nu fi măgar!

RADU – Dar ce-am făcut?

DOINIȚA – Atât îți spun, nu fi măgar!

RADU – Dar n-am spus nimic rău. (Către spectatori.) Am spus eu ceva urât?

ELIZA – Da, ai fost măgar!

RADU – Asta-i bună! Când? Am martori... (Către spectatori.) Când am fost eu măgar?

DOINIȚA – Ce treabă ai tu că scriu eu poezii?

RADU – Păi, nu scrii?

DOINIȚA – Da, dar de ce trebuie să spui la toată lumea?

RADU – Păi... nu le scrii pentru ca să le citească toată lumea?

DOINIȚA – Nu, le scriu pentru mine.

RADU – Atunci, te rog să mă scuzi...

DOINIȚA – Nu te scuz, pentru că ai fost nepoliticos, măgar și intri cu bocancii unde nu trebuie...

ELIZA – Mai încearcă să-ți ceri scuze o dată, că poate te iartă...

RADU – Doinița, te rog să mă scuzi că am fost măgar, catâr cu bocanci, faun indiscret și gură-spartă...

DOINIȚA – OK, te scuz. Toți trei se apropie de spectatori.

ELIZA – V-am jucat această scenă ca să înțelegeți mai bine cum de ne-am rătăcit în bibliotecă.
DOINIȚA – În timp ce eu priveam plafoanele...

RADU – În timp ce Doinița mă făcea măgar...

ELIZA – În timp ce eu încercam să-i împac...

DOINIȚA – Noi, de fapt, tot mergeam...

RADU – Dintr-o încăpere în alta...

ELIZA – Una...

DOINIȚA – Două...

ELIZA – Trei...

DOINIȚA – Patru...

RADU – Douăsprezece...

ELIZA – Treisprezece...

DOINIȚA – Și toate erau la fel...

ELIZA – Adică plafoane înalte...

DOINIȚA – Cărți până sub plafon...

RADU – Stop! Cele două fete privesc spre Radu ca și cum s-ar trezi dintr-o hipnoză.

RADU – Gata, haideți să ieșim că poate a stat ploaia.

ELIZA – O clipă, să ne facem totuși un selfie... Cei trei se grupează pentru un selfie pe care îl face Eliza.

ELIZA – Ciudat...

DOINIȚA – Ce-i?

ELIZA – Nu am semnal...

DOINIȚA – Nici eu...

RADU – Nici eu... Cei trei se apropie din nou de spectatori și încep să „meargă” pe loc.

ELIZA – Ne-am îndreptat noi spre ieșire...

DOINIȚA – Sau mai bine spus în direcția în care credeam noi că era ieșirea...

RADU – Numai că...

ELIZA – Parcă ne învârteam în cerc...

DOINIȚA – Treceam dintr-o încăpere în alta...

RADU – Și toate parcă erau la fel...

ELIZA – Și am început să le numărăm...

DOINIȚA – Una...

ELIZA – Două...

DOINIȚA – Unsprezece...

ELIZA – Douăsprezece

DOINIȚA – Douăzeci și una...

ELIZA – Douăzeci și două... Cei trei încep să „alerge” pe loc.

ELIZA – Treizeci și una...

DOINIȚA – Treizeci și două...

ELIZA – Patruzeci și una...

DOINIȚA – Patruzeci și două...

RADU – Stop! Cei trei se opresc, gâfâind.

RADU – Pe aici am mai trecut...

ELIZA – Ești sigur?

RADU – Absolut sigur.

ELIZA – De unde știi?

RADU – Faunul ăsta, pe plafon, l-am mai văzut...

DOINIȚA – Să știți că am intrat într-un labirint.

ELIZA – Labirint, în orașul nostru?

DOINIȚA (strigând) – Hei, e cineva aici?

RADU – Mi s-a părut mie ciudat de la început că nu era niciun portar, niciun bibliotecar...

ELIZA – Hei, ne aude cineva?

RADU – Ajutoooooor!

ELIZA – Radu, nu te panica.

RADU – Nu mă panichez, doar că...

DOINIȚA – Nu-i frumos să strigi „ajutor“ când ești într-o bibliotecă.

RADU – Știu, numai că... Ajutoooooor!

ELIZA – Hei, știe cineva pe unde este ieșirea?

DOINIȚA – Hei, unde este ieșirea, la dreapta sau la stânga?

SCENA 3

Lumina se aprinde în toată sala de spectacol, care devine, de fapt, „bibliotecă“. Cei trei coboară în sală, trec printre spectatori și continuă să strige.

ELIZA – Hei, mă numesc Eliza, am 12 ani și m-am rătăcit în bibliotecă. Mă aude cineva?

DOINIȚA – Hei, mă numesc Doinița, am 13 ani și m-am rătăcit în bibliotecă. Mă aude cineva?

RADU – Hei, mă numesc Radu, am 13 ani și m-am rătăcit în bibliotecă... Hei! Ajutați-mă să ies și promit că nu mai pun niciodată piciorul aici...

ELIZA – După cum vedeți, eram total blocați.

DOINIȚA – Total pierduți. R

RADU – Nicio încăpere nu avea ferestre.

ELIZA –Nu auzeam niciun zgomot exterior.

DOINIȚA – Mie uite-așa începuse să-mi bată inima...

ELIZA – Iar mie mi-a venit să plâng.

DOINIȚA – Ba chiar ai plâns puțin.

ELIZA – Sigur că am plâns.

RADU – Iar eu înghițeam în sec și aveam palmele transpirate, simțeam fiori reci și voiam să fac și pipi, numai că mi-era jenă din cauza fetelor.

ELIZA (către ceilalți doi) – Suntem pierduți...

DOINIȚA – Eliza, nu spune prostii. Nimeni nu se pierde într-o bibliotecă... (Către public.) Acela a fost momentul când am avut o revelație. Când a spus Eliza „suntem pierduți“. Nu știu de ce, dar când Eliza a spus „suntem pierduți“ mi-a venit ideea aceasta simplă... elementară...

RADU – Uluitoare idee, într-adevăr...

ELIZA – Doinița, ești o minunată prietenă... O minunată, inegalabilă prietenă...

RADU – Pare ciudat, dar așa e. Nouă nu ne-a venit ideea... Nici mie și nici Elizei.

ELIZA – Nu, nouă nu ne-a venit ideea, dar Doinița a spus...

SCENA 4

Cei trei urcă din nou pe scenă. Lumină doar pe fețele lor.

DOINIȚA (spre spectatori) – Ce-ar fi să deschidem fiecare câte o carte?

RADU – Când Doinița a spus „ce-ar fi să deschidem fiecare câte o carte“, parcă ni s-a aprins o veioză în creier. Muzică discretă. Niște becuțe se pot aprinde în spatele ferestrelor.

ELIZA – Ne-am apropiat de rafturi...

DOINIȚA – Pe rafturi erau etichete...

ELIZA – Cărți de călătorie...

DOINIȚA – Romane... cu sutele...

RADU – Piese de teatru...

ELIZA – Cărți de poezie...

DOINIȚA – Nuvele fantastice... cu miile...

RADU – Povești pentru copii... cu zecile de mii...

ELIZA – Cărți de mitologie...

DOINIȚA – Cărți despre extratereștri...

RADU – Totul, totul era acolo... milioane de cărți...

ELIZA – Istoria marilor descoperiri geografice...

DOINIȚA – Oarecum instinctiv am luat atunci în mână o carte...

RADU – Am extras așa, din întâmplare, un roman... Pe copertă scria Insula misterioasă.

ELIZA – Iar eu m-am trezit în mână cu o carte de poezie... Pe copertă scria Opere imperfecte...

DOINIȚA – Iar pe coperta cărții mele scria Omul de zăpadă care voia să întâlnească soarele. Și era o piesă de teatru.

RADU – Și vă rog să mă credeți, s-a întâmplat atunci ceva uluitor.

ELIZA – Toți trei ne-am deschis cărțile...

RADU – Am început să citim...

DOINIȚA – Și brusc ne-am dat seama...

TOȚI TREI – Că biblioteca avea totuși ferestre... Ferestre pe care nu le văzuserăm până atunci...

Fiecare se așază în cadrul unei ferestre.

DOINIȚA – Ferestre mari, care dădeau spre stradă, spre piața mare, spre parc, spre școală...

RADU – Spre gara centrală, spre propriile noastre locuințe, spre birourile unde lucrează părinții noștri... Spre trecut și viitor.

ELIZA – Spre tot felul de munți, de mări, de nori, de iubiri, de întrebări și de răspunsuri...

DOINIȚA – Și spre noi înșine...

RADU – Și nu ne-am mai temut de nimic.

ELIZA – Ne-am îndreptat, citind, spre ieșire... Din nou, cei trei se apropie de public.

RADU – Acum înțelegeți de ce ne aflăm în fața voastră.

ELIZA – Cu cărțile astea în mână...

DOINIȚA – Vrem să vă dăruim...

RADU – Da, vrem să vă dăruim...

ELIZA – Pentru că sunteți toți niște inegalabili prieteni...

DOINIȚA – Vrem să vă dăruim câte o fereastră...

Cei trei pot să împartă fie cărți, fie foi pe care sunt imprimate poeme sau bucăți de proză.

Opțional: un cântec poate încheia reprezentația, iar versurile nu pot fi decât ale... Doiniței.

Visele se nasc din cărți, /Cărțile se nasc din vise,/ Viața noastră e o carte /Cu ferestrele deschise.
/Cine știe să citească /În cuvinte și în stele /Se va oglindi în lumi /Înțelepte și rebele. /Mai rapid
decât săgeata, /Mai puternic decât vântul, /Mai solar decât lumina /Este numai el – cuvântul. /Cum
cuvintele sunt vii, /Orice carte este vie /Și devine cel mai cosmic //Mijloc de călătorie. /Deschizând
o carte nouă, /Crești o nouă dimineață /În grădina de cuvinte /Cu ferestrele spre viață.

(Textul a fost preluat din: Limba și literatura română: clasa a VII-a / Florentina Sâmihăian, SofiaDobra, Monica Halaszi, ... ; il. de Cristina Dandu. – București: Art Klett, p. 156-159)

Conținut și semnificații

Trei adolescenți, Doinița, Radu, Eliza, rememorează întâmplarea vieții lor. Într-o vineri, plecând de la școală, și pentru că toți trei locuiesc în același cartier, în loc să meargă la cinema, și-au propus să se plimbe puțin în parc. Cum nu erau hotărâți unde să meargă, și pentru că fiecare dorea altceva, sunt surprinși de ploaie. Eliza spune că are o umbrelă, o și deschide, iar cei trei se adăpostesc pentru scurt timp. De teamă să nu fie făcuți ciuciulete și cum erau în fața unei uși impozante pe care scria BIBLIOTECĂ, puștii decid să intre. ”Și rău am făcut că am intrat...”, spune Eliza, constatând, mai târziu, pe măsură ce relatează faptele, că s-au rătăcit ca într-un labirint. Notarea reacțiilor fiziologice a celor trei este fermecătoare:

”DOINIȚA – Mie uite-așa începuse să-mi bată inima...

ELIZA – Iar mie mi-a venit să plâng.

DOINIȚA – Ba chiar ai plâns puțin.

ELIZA – Sigur că am plâns.

RADU – Iar eu înghițeam în sec și aveam palmele transpirate, simțeam fiori reci și voiam să fac și pipi, numai că mi-era jenă din cauza fetelor.

ELIZA (către ceilalți doi) – Suntem pierduți...

DOINIȚA – Eliza, nu spune prostii. Nimeni nu se pierde într-o bibliotecă...”

În scena 3, Radu afirmă, referindu-se la bibliotecă: „Nicio încăpere nu avea ferestre“, iar în scena 4, cei trei copii declară că „biblioteca avea totuși ferestre... Ferestre pe care nu le văzuserăm până atunci...“, iar Eliza precizează „Ne-am îndreptat, citind, spre ieșire...”

Ce îi face să își schimbe opinia? Care sunt ferestrele bibliotecii? Răspunsul acestor întrebări îl descoperim în următoarea replică a Doiniței, din scena 3: „Nimeni nu se pierde într-o bibliotecă“.

Astfel fetița adevărește că biblioteca nu este un spațiu în care te poți pierde, pentru că, odată ce sunt deschise, cărțile devin ferestre spre realitatea imediată și spre lumea îndepărtată. Pe măsură ce deschid cărțile din bibliotecă, cei trei prind curaj, află că fiecare carte îi poate duce spre locul în care sunt așteptați: spre gara centrală, spre propriile locuințe, spre birourile unde lucrează părinții lor, spre trecut și viitor, spre tot felul de munți, de mări, de nori, de iubiri, de întrebări și de răspunsuri și chiar spre ei înșiși, după cum afirmă fiecare cu bucurie, entuziasmați de nenumăratele posibilități oferite doar deschizând cărțile. Radu afirmă că din acel moment nu s-am mai temut de nimic, iar Eliza arată că așa s-au îndreptat, citind, spre ieșire...

~~Titlul piesei și alăș, pe același unuș. După ce da final apropiindu-se de public, Radu înbogățit înțelegeți de ce ne aflăm în fața voastră.” Apoi Eliza îi urmează ”cu cărțile astea în mână” și Doinița cu emoție pe chip spune: ”Vrem să vă dăruim ferestre...”~~

Astfel, cei trei pătrund în labirint cu emoția unor copii speriați, și ies, de parcă ar fi trecut ani, trei adolescenți frumoși, dispuși să împărtășească și celorlalți experiența lor și anume că ” citind, avem posibilitatea de a cunoaște trecutul și de a anticipa viitorul”.

Titlul piesei lui Matei Vișniec este alcătuit dintr-un enunț asertiv, reprezentând ultima replică din text a Doiniței: ”Vrem să vă dăruim câte o fereastră...”, care arată că Doinița este personajul cel mai important din text, ”tocilara”, după cum spunea Radu:

”RADU (către spectatori) – Ați înțeles, Doinița este deșteapta clasei. Îi place istoria, îi plac caii verzi pe pereți, scrie și poezii... Și uneori visează cu ochii deschiși.

Așadar, Doinița este cea mai apropiată de literatură și este personajul care avut revelația că, deschizând cărțile, ea și prietenii săi vor găsi o soluție pentru a ieși din labirint. Ea consideră cărțile daruri oferite cu drag prietenilor, iar bucuria de a descoperi noi lumi, prin lectură, merită împărtășită colegilor.

Note pe marginea unui text

Pentru personajele din textul ”Vrem să vă dăruim câte o fereastră” de Matei Vișniec, biblioteca este inițial un labirint, apoi devine un spațiu al deschiderilor. Jorge Luis Borges, unul dintre cei mai

~~impotranși unei BIBLIOTECI. Altele pe care mă consider, că am îngrădigi, alții de pe un paradis un palat; eu l-am imaginat întotdeauna ca o bibliotecă...”~~

Textul dramatic ”Vrem să vă dăruim câte o fereastră” de Matei Vișniec este scris cu scopul de a fi jucat pe scenă. Fiind destinat să devină un spectacol, textul dramatic impune anumite limite în ceea ce privește amplasarea în timp și spațiu a acțiunii reprezentate.

Textul dramatic, în general, este împărțit în acte și scene, al lui Vișniec are, de fapt, un act și patru scene, criteriile care au stat la baza delimitării textului în scene fiind: modificarea numărului de personaje de pe scenă; modificarea locului și a timpului acțiunii; modificarea ideii dezvoltate:

”Vrem să vă dăruim câte o fereastră” de Matei Vișniec

(piesă într-un act)

Personaje: RADU 13 ani DOINIȚA 13 ani ELIZA 12 ani

Decor: Câteva cărți agățate cu fire invizibile de plafon. Câteva cadre de ferestre care „plutesc” și ele în aer, printre cărți. SCENA 1 Radu intră, citind. Eliza intră, scufundată și ea în lectură. Doinița intră cu o carte în mână și cu una la subsuoară. Cei trei sunt atât de „prinși” de ceea ce citesc, încât timp de câteva zeci de secunde nici nu se văd unul pe altul. Apoi se opresc brusc în fața scenei și lasă cărțile din mână, care rămân „agățate în aer”.

Așadar, actul este subdiviziunea formală a unei piese de teatru și cuprinde mai multe scene. Scena sau tabloul este subdiviziunea unui act, în general delimitată convențional de intrarea sau ieșirea unui personaj din scenă sau prin modificarea locului și a timpului acțiunii:

”Lumina scade, parcă intrăm într-un vis, în spatele personajelor, la ferestre, apar niște chipuri fantastice: un inorog, un faun, o nimfă și niște capete dolofane de îngerași ghiduși care scot limba unii la alții. Acest moment de vis poate fi acompaniat cu muzică.”

Uneori, delimitarea scenelor vizează unitatea acțiunii, chiar dacă numărul personajelor de pe scenă nu se schimbă:

”SCENA 3

Lumina se aprinde în toată sala de spectacol, care devine, de fapt, „bibliotecă”. Cei trei coboară în sală, trec printre spectatori și continuă să strige.”

Textul dramatic are două componente: textul dialogat și indicațiile autorului:

”RADU – Și vă rog să mă credeți, s-a întâmplat atunci ceva uluitor.

ELIZA – Toți trei ne-am deschis cărțile...

RADU – Am început să citim...

DOINIȚA – Și brusc ne-am dat seama...

TOȚI TREI – Că biblioteca avea totuși ferestre... Ferestre pe care nu le văzuserăm până atunci...

Fiecare se așază în cadrul unei ferestre.”

Astfel, textul dialogat este alcătuit din replicile personajelor, iar replica este fiecare intervenție a unui personaj.

Autorul textului dramatic (dramaturgul) imaginează acțiunea, construiește schimbul de replici dintre personaje și oferă indicații despre modul în care textul poate fi reprezentat:

” Cei trei pot să împartă fie cărți, fie foi pe care sunt imprimate poeme sau bucăți de proză. Opțional: un cântec poate încheia reprezentația, iar versurile nu pot fi decât ale... Doiniței.”

Indicațiile autorului sau indicațiile scenice reprezintă vocea dramaturgului, nefiind rostite de actori. Ele se pot regăsi atât înaintea textului dialogat, cât și în interiorul acestuia, situație când sunt plasate, de regulă, între paranteze rotunde. De cele mai multe ori, se preferă marcarea indicațiilor autorului prin scrierea cu italice.

Cunoscute și sub denumirea de didascalii, indicațiile autorului se împart în două categorii: externe și interne.

Din categoria indicațiilor externe, fac parte titlul ” Vrem să vă dăruim câte o fereastră” ; lista personajelor: DOINIȚA, RADU, ELIZA; datele despre spațiul și timpul acțiunii, inclusiv informațiile despre decor: ”Radu bate din palme și în felul acesta „gonește“ visul. Lumina se aprinde, muzica încetează, personajele fantastice dispar.”

Indicațiile interne anunță decupajul în acte și scene, referindu-se și la intrările și ieșirile din scenă ale personajelor, la deplasarea lor pe scenă, la intonație și mimică, la gesturile și acțiunile acestora sau la momentele de tăcere: ” Lumina scade, parca intrăm într-un vis, în spatele personajelor, la ferestre, apar niște chipuri fantastice: un inorog, un faun, o nimfă și niște capete dolofane de îngerași ghiduși care scot limba unii la alții. Acest moment de vis poate fi acompaniat cu muzică.”

Numele personajului, aflat în fața replicii și scris cu majuscule, este tot o indicație internă:

” RADU (către spectatori) – Ați înțeles, Doinița este deșteapta clasei. Îi place istoria, îi plac caii verzi pe pereți, scrie și poezii... Și uneori visează cu ochii deschiși.”

Termenul ”didascalii” provine din limba greacă, în care era folosit pentru a numi caietele cu indicații date actorilor înaintea reprezentației.

Prof. Dina-Maria Vițalariu, câteva însemnări în folosul lecțiilor la clasa a VII-a din vremea pandemiei.